

Szepesi Attila kapta az Év könyve díjat

Megnyílt a könyvhét

Már első az napon élénk érdeklődés kísérte a könyvhét eseményeit. A forróság ellenére sok könyvbarát gyűlt a könyvsátrak köré Szegeden, a Dugonics téren.

Szép számú közönség gyűlt össze tegnap az ünnepi könyvhét szegedi megnyitó ceremóniájára a Dugonics térre. Sokan régóta vágyott kiadványokat kerestek és voltak, akik még ismeretlen újdonságokat vettek kézbe, hogy ízelgessék és a következő napokban eldöntsék, melyik kötetet vásárolják meg.

Érdeklődnek-e az olvasók? – tette fel a kérdést köszöntőjében Kozma József alpolgármester is, hiszen, mint ahogy mondta, az írást kettős módon művelik. Egyfelől azok, akik létrehozzák, az írók és költők, másfelől viszont az olvasókat is tiszteljük ezen az ünnepen, akik megveszik és forgatják a könyveket.

Megnyitójában (melyet tudósításunk mellett közlünk) az olvasásról összegezte gondolatait Darvasi László író, az év gyermekkönyv-díjas szerzője, lapunk publicistája. A hőségben is kitartó látogatókat a Borica Táncegyüttes gyermek- és felnőtt-csoportja üdítette fel székely és sárközi táncával.

A kiadók és könyvesboltok munkatársai úgy összegezték az első nap tapasztalatait, hogy Szív Ernő, Márai Sándor, Parti Nagy

Olvasókra váró kiadványok és a táncosok.

Fotó: Schmidt Andrea

Lajos és Esterházy Péter új kötetit keresik a legtöbben.

Az idén adott át először könyvkiadási támogatást a szegedi önkormányzat. Tegnap a város házában a 2002-ben publikált szegedi

könyvek közül Szepesi Attila: Tündérek és katonák című könyvét jutalmazták az Év Könyve-díjjal, amely a Tiszatvíz Kiadó gondozásában jelent meg.

DOMBAI TÜNDE

Az ünnep mai eseményei

11 óra: Jonatán, Első Országos Könyvmolyképző vetélkedője általános iskolásoknak a Dugonics téren, vezeti: Szabó Orsolya, a Minerva Nova Kiadó munkatársa.

13 óra: Ki nyer ma? – könyvről könyvről vetélkedő a Móra könyvesboltban, vezeti: Zsoldos Sándor.

16 óra: Könyvheti térzene a Dugonics téren – a finn Aino Työt gyermekegyüttes koncertje.

17 óra: Szőke Katalin: Alommúzeum – Írások az orosz irodalomról – könyvbemutató a Sik Sándor Könyvesboltban. A szerzővel Bagi Ibolya tanszék-vezető docens és M. Nagy Miklós, az Európa

Könyvkiadó főszerkesztője beszélget. B. Akunyin: A törökkel, fordította: Bagi Ibolya – a fordítóval a könyv szerkesztője, M. Nagy Miklós és Szőke Katalin beszélget.

17 óra: Takács Tibor: Költő a vérpádon – könyvbemutató a Művészlubban (Kossuth L. sgt. 53.)

18 óra: László Anna grafikusművész találkozik az érdeklődőkkel a Somogyi-könyvtár tápéi fiókkönyvtárában.

18 óra: P. Bodzsár Erzsébet: Páholý – könyvbemutató a Dugonics téri kávéházban. A szerzővel Czenéné Vass Mária beszélget.

Apák, olvasók, irodalom

Már megbocsássanak, de egy közeli ismerőssel kezdem. Történt ugyanis, hogy a minap kézbe vettem Szív Ernő legújabb könyvét, könynyedén belapoztam, és máris találtam egy kevésbé sikerült mondatot. Azt is mondhatnám, rossz mondatra leltem. A rossz mondat nem feltétlenül azt jelenti, hogy hiányzik alany, állítmány, nincs benne elegendő hazaszeret, pénz, hús, fény vagy szívdobogás. Jól tudjuk, néhány évtizede az elrontott mondat is lehet jó, pontos és tragikusan eleven mondat.

Az igazán rossz mondatban többnyire elnagyoltak az arányok, nincs pontos illeszkedés, a mondat el akar esni, ketté akar törni, fáradt, kedvetlen, csúf, szomorú, beteg.

De hogy mindezt miért is mondom, miért mondatomozom.

Pusztán csak azért, mert egy Könyvet tartottam a kezemben. Ugyanis nincsen a világnak még egy olyan képződménye, amely ezzel a kiemelkedetlen, már-már kegyetlenül őszinte pontossággal lenne képes megmutatni, milyen a mondat, miféle jellem, és milyen az esztétikája. Az író százszor átjavítja a kéziratot. Az író lektor is átjavítja a kéziratot. És javít a korrektor, a kiadóigazgató, a mindenes kiadói titkárnő. Végül az író azt didergi, hogy kész, többé nem lehet javítani. Ekkor a paksaméta nyomdába repül, könyv lesz belőle, az író boldogan lapozgatni kezdi, és amit a legelőször lát meg benne, nahát az egy rossz mondat lesz. Mert nem mutatja meg sem a képernyő, monitor vagy írásvetítő, sem a mindjobban elhanyagolt kézírás, és nem mutatja meg újságpapír, hogy milyen valójában a mondat. Például egy könyv mondatainak a hazugsága százszor szembetűnőbb, mint egy újság mondatainak az őszintesége. Ez a képesség a Könyv örök erénye és leghatásosabb fegyvere minden világgraszáló technikai újítással szemben, és ez a tulajdonsága a biztosíték arra nézvést, hogy lesz mindig Könyv, amíg lesz ember.

Aztán pedig annyiféle édességről lehetne beszélni e hetvenegyedik magyar könyvhét kapcsán. Olybá tetszik, mintha kisebb irodalmi viadókra köszöntött volna ránk, amely számos, a Nobel-díjtól, egyéb nemzetközi elismeréseken túl - gondoljunk Fried István professzor Herder-díjára, ha már az áldott szegedi nap perzseli a tarkónkat - megannyi lenyűgözően alakuló írói életművet mutat minékünk. Az elmúlt néhány évben a magyar irodalom tanújelét adta, hogy továbbra is felnőtt korú kíván lenni, nem megy vissza gyűgyögsébe, kutyaugatásba, bégetésbe, hogy nem vehető meg kilóra, nem csomagolható nemzetiszínű zsírpapírba, hogy morális és esztétikai törvényeit maga szabja meg, ráadásul éppen az életünk elbeszélésének lehetőségét gyarmatosítani igyekvő mérgezett közbe-

széddel szemben parádés teljesítményekkel rukkolt elő. Vagyis azt teszi, ami a dolga, kérdez, válaszol, bizonytalankodik, lustálkodik, gyötrődik, vívódik, lelkesedik, unatkozik, malackodik, hisz, kellemetlenkedik, meghal, él.

Nem a politika az, ami megmondja, milyen országban élünk.

Nem a politika mondja meg, hogy szép nő-e az édesanyánk, hogy mit jelent szolidárisnak, irgalmasnak, becsületesnek, botrányosnak lenni. Nem a politika mondja meg, hogy miért gyönyörű a magyar nő, milyen a magyar vidék, mitől terror a terror, és mitől szabadság a szabadság. Nem a politika mondja meg, hogyan és miféle érzéssel élnek erre felé az emberek, jelesül Önök, miféle történeteket rejtegetnek a lelkek titkoszobái, mi van szívükben, kinek mitől sáros, mézes, véres, jégkásás a lába. Továbbá nem a politika mondja meg, hogy milyen ember volt az apánk.

Tessék megnézni, néhány évvel a rendszerváltás után milyen gyönyörűen árnyalódik és bonnyolódik az úgynevezett apa-képünk, ama a közös múltunk. Esterházyról ugye tragikus függelék kap a szimbolikus történelmi apafigura, konkrétan kortárs besúgó lesz belőle. Rakovszky Zsuzsánál vérfertőző apa keveri a gyógyszerport, Kukorelly Endre élesen pontos új regényében, a Tündérvölgyben egy hallgatag, a történelemből kivonuló apát látunk, míg Záveda Pál második nagyregénye a gyönyörűen fecsegő, ügyeskedő, a jég hátán is megálló ember prototípusát rajzolja meg Milota alakjában, Vámos Miklós Apák könyve című opusában egy mást követő nemzedéki apák a főszereplők, a fiatal és tehetséges Cserna-Szabó András groteszk történelmi gasztromódiája az apa mindent bekebelező rettentő hasáról beszél. Továbbá a figyelmükbe ajánlok egy könyvheti újdonságot, kevésbé ismert szerző Győre Balázs, Halottak apja című regénye várhatóan az idei vásár egyik csöndes szenzációja lesz.

Engedelmükkel személyes emlékekkel fejezem be.

Február végén vidéki kisváros kávéházában vártam dedikálni vágyó gyerekekre. Kora délután hullni kezdett a hó, aztán már szakadt, nagy fehér tömbökben zuhogott, megállt az élet, a forgalom. S a délutáni hófényes szürkületben kicsi hóember, egy nyolcéves forma kisfiú nyitotta rám a kávéház ajtaját, csak hogy könyvet vegyen magának, s hogy aláírassa. Egyedül jött idáig a derekág erő hóbán, csak mert, ah, mind egy, egy könyvről jött, ami nagyon kellett neki. Így hát a magam részéről én ezt a könyvhetet, neki ennek a kisgyerekeknek ajánlom, aki már olvasó, és egyszer majd apa is lesz belőle.

DARVASI LÁSZLÓ

A szóbeli érettségi vizsga előtt vita Adyról és az NBA-nagydöntőről

A tudás és a pozitív gondolkodás

Ezek nem könnyű percek...

Fotó: Miskolczy Róbert

A gimnáziumok és szakközépiskolák nappali tagozatán több mint 73 ezer diák ad számot tudásáról a tegnap kezdődött és június 25-éig tartó szóbeli érettségi vizsgákon. A szegedi Tömörkény István gimnáziumban összesen százhatvan szóbeliznek.

Svédasztal és a szülői munkaközösség aggódo képviselői várták tegnap reggel a Tömörkény gimnáziumban az érettségizőket. Az emeleti folyosót asztal torlaszolta el, rajta felirat: „Csendet kérünk!” Kühn János, a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola igazgatója elmondta: az intézményben ösz-

szesen százhatvan gimnazista tesz szóbeli érettségi vizsgát.

– Amit nem tudok, arról inkább nem beszélek, a pozitív gondolkodás miatt – mondta a 12/B osztályos Jászkuti Gábor, amikor arról kérdeztük, milyen tételt nem szeretne húzni. Később azért elárulta, világirodalom helyett szívesebben beszélne a magyar irodalom bármelyik írójáról, költőjéről, történelemből pedig Mária Terézia, II. József és az 1944–48 közötti koalíciós időszak az, amit nem szeretne látni a kis papírdarabon.

A fiatalok még vitáztak egy kicsit arról, vajon melyik a jobb a tétel: Ady Endre szerelmi vagy istenes költészete. A 12/B-sek fel szabadult nevetéssel leplezték iz-

galmukat. A tanterem közepére összetolt asztalokon minden volt, mi szemnek-szájnak ingere: gusztusos szalámis szendvics, szőlőcukor, sütemény, csokoládé, cseresznye, pilóta keksz és több üveg ásványvíz. Az ételből nem sok fogyott. Akik a sorukra várnak azért idegesek, akik pedig már kijöttek, a bizonytalanság miatt feszültek.

Ábrahám Ádám, aki három órán keresztül, negyed kilenctől negyed tizenkettőig volt bent a teremben, csak nehezen szabadul az aggódo és kíváncsi szülők fogságából. Egyikük szendvicset tol a fiú óra alá. – Edd meg! – Nem kell! – közölte a fiú, majd élménybeszámolóba kezdett: – Olyat húztam,

amit tudtam, de ha mégsem, akkor segítettek.

A fiatalok ismét vitáztak, ám ez alkalommal már az NBA nagydöntőről. Jászkuti Gábor egészen addig élénken részt vett a beszélgetésben, amíg nem szólitották. Utolsó lázas információcsere az ókori Róma döntéshozó testületeiről, utolsó biztató ölelés Katától, aki Gábor barátja, még egy-két kockacukor, majd irány a tanterem.

Miután Gábor kihúzza a magyar tételeket, nyelvtanból a mondat-szerkezet jellemzőit, irodalomból pedig József Attilát, megnyugodott. Később elmondta, az irodalom „bejött” neki, a nyelvtannal meg majd lesz valahogy.

A. T. J.

A sörfesztivál pénteki programja

Nagyszínpad:

18 óra: Andy Dance School bemutatója
19 óra: B52 Fitness bemutatója és hulahoppverseny gyermekeknek
20 óra: Passion Divatszínház
20.45: Tetoválóverseny férfiaknak
21 óra: United-koncert
21.45: Tetoválóverseny hölgyeknek
22 óra: Asszony- és férficipelő verseny
22.30: Vili és Bea koncertje
Globe-sátor:
16 óra: Coffy (Based on Bass)
19 óra: Leslie (toy division)
20 óra: Varga Zsuzsa
21.20: Ladánybene 27
22.40–04.00: Kevin & Titusz, illetve Stabilizer (UK)

Gyermekorvosok kongresszusa Szegeden

Minden eddiginél nagyobb érdeklődés kíséri a Szegeden szervezett és tegnap megnyitott országos gyermekorvos-kongresszust.

Háromnapos országos gyermekgyógyász-kongresszus kezdődött tegnap Szegeden. A szegedi gyermekorvos-ellátottság tekintetében a hazai gyermekgyógyászat 17 kiemelkedő szaktekintélye mellett angol és belga professzorok is tartanak előadást. Mint dr. Túri Sándor professzor, a klinika igazgató főorvosa elmondta, minden eddigit meghaladó érdeklődéssel fogadták az ország gyermekgyógyászai a Magyar Gyermekorvosok Társaságának szegedi konferenciáját. Ezt jelzi, hogy a korábbi évek résztvevőinek dup-

lája, 650 orvos élt a részvétel lehetőségével.

Dr. Rácz Jenő egészségügyi államtitkár-helyettes beszédében kiemelte, hogy a hazai gyermekorvos-ellátottság tekintetében a közeljövőben súlyos gondok elé néz az egészségügyi kormányzat. A fiatal orvosok zöme ugyanis nem kíván gyermekorvoslással foglalkozni. Az ország 3100 házi gyermekorvosa közül pedig közel 1600 hat éven belül nyugdíjba megy. A gyakori ügyelések miatt nem népszerűek a kórházi gyermekorvosi állások sem. Így – mutatott rá Túri professzor – a jelenleg Európában is az egyik legjobbnak számító magyar gyermekorvosi hálózat megtartása veszélybe kerülhet.

N. RÁCZ JUDIT